Viestintä
Poikola Juha

4.2.2026

TVO-16539
Julkinen

Talousvaliokunta

Sähköpostilla: tav@eduskunta.fi

VNS 8/2025 ja VNS 9/2025

Teollisuuden Voima Oyj:n lausunto kansallisesta ilmasto- ja energiastrategiasta sekä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta

1 Ydinvoima

Teollisuuden Voima Oyj (TVO) kiittää mahdollisuudesta saada lausua valtioneuvoston selonteosta kansainvälisestä ilmasto- ja energiastrategiasta (VNS 8/2025 vp) sekä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (VNS 9/2025 vp. **TVO pitää ydinvoiman osalta selonteon kirjauksia hyvinä.**

Strategiassa olisi kuitenkin hyvä huomioida paremmin olemassa olevat ydinvoimalaitokset. TVO tuottaa lähes 30 % Suomen sähköstä jo olemassa olevalla kolmella laitosyksiköllä ja valmistelee 1–2 miljardin euron investointia Olkiluoto 1:n ja Olkiluoto 2:n käyttöiän jatkamiseen. Investointien turvaamiseksi ydinvoiman toimintaedellytyksien on oltava kunnossa.

Tarkasteltaessa ydinenergian tukemisen vaihtoehtoja sekä muita energiamarkkinoiden toimintaan vaikuttavia toimia (kuten mahdollista kapasiteettimekanismia) on tarkastelussa huomioitava nykyisten ydinlaitosten taloudellisesti kestävä tulevaisuus.

Tärkeä erilliskysymys on viedä loppuun jo vuosia kesken ollut elinkeinoverolain korkovähennysrajoitusta koskeva lakimuutos. Vuodesta 2018 lähtien valmisteltuun asiaan on vihdoin löydetty toimiva malli, ja hallituksen esitys oli lausuntokierrokselle[1] jo keväällä 2025. Hallituksen esitys tulisi antaa eduskunnalle lainsäädäntösuunnitelman mukaan viikolla 16, eikä enää kolmatta kertaa siirtää aikataulua.

Toinen kilpailukykytekijä on ydinvoiman luvanhaltijoiden rahoittama valtion yli kolmen miljardin euron ydinjätehuoltorahaston sijoitustoimin-

[1] VN/7982/2025

nan kehittäminen. TVO on ehdottanut rahaston sijoitustoiminnan muuttamista osakepainotteisemmaksi ja siten parantaa rahaston sijoitustuottoja, aivan kuten työeläkesijoitusten osalta on jo tehty.

TVO kannattaa ydinenergia-alan tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistämistä. Ydinenergialain uudistuksen yhteydessä ehdotetut muutokset tutkimusrahoituksen maksuperusteisiin ovat tervetulleita, eivätkä vaaranna ydinalan kriittisen osaamisen ylläpitämistä Suomessa. Tutkimusrahoituksen määrä kasvaa, mikäli uusia ydinvoimahankkeita käynnistyy.

TVO on tyytyväinen ilmasto- ja energiastrategian kirjaukseen, jossa sitoudutaan mahdollistamaan ulkomaisen jätteen käsittely ilman että se loppusijoitetaan Suomeen. Tämä mahdollistaisi uniikin ydinjäteosaamisen kaupallistamisen ja viennin.

2 Sähkömarkkinat

TVO:n kilpailukykyä rasittaa kantaverkon noin 30–40 miljoonan euron kohtuuton suojauskustannus. Nykyinen, sähkömarkkinalain määräämä kantaverkonhaltijan kehittämisvastuu ei ole johtanut siihen, että Suomen sähköjärjestelmän suurin sallittu askelmainen tehonmuutos olisi noussut 1 300 MW:a suuremmaksi. Esimerkiksi Ruotsissa vastaava raja on korkeampi, eikä erityistä suojausjärjestelmää tarvita.

Järjestelmäsuojan kustannuksen siirtäminen kantaverkon siirtokustannusten kautta kuluttajalle maksaisi alle kahta euroa vuodessa. Kustannus on hyvin pieni verrattuna siihen, että 6 000 kWh vuodessa kuluttava talous hyötyy OL3:sta noin 80 € vuodessa[2]. Sen takia pääministeri Orpon hallitusohjelman tavoite, jonka mukaan **ydinvoimaloita voidaan ajaa täydellä teholla ilman kohtuuttomia kustannuksia,** on ratkaistava ja pantava täytäntöön.

Ydinvoima on merkittävin **inertian** tuottaja Suomessa. Sähköverkon vakauden ylläpitämisen kannalta kriittistä inertiaa ei synny samalla tavalla kuin ennen. Riittävän inertiamäärän varmistamiseksi tarvita uusia keinoja. Valtioneuvoston tulisi selvittää mahdollisuus maksaa inertiasta markkinaehtoinen korvaus nykyisille ja uusille tuottajille.

3 EU-poliittiset linjaukset

TVO pitää valtioneuvoston selonteon EU-poliittisia linjauksia hyvinä. EU:n 2040-tavoitteen saavuttamiseen liittyvissä keinoissa olisi pyrittävä

[2] https://vare.fi/olkiluoto-3-vaikuttaa-sahkon-hintaan-oletettua-vahemman/

kustannustehokkuuteen sekä teknologianeutraaliuteen. Esimerkiksi ydinenergialla tuotettua vetyä tulisi pystyä käyttämään esimerkiksi EU:n vetyyn liittyvien tavoitteiden täyttämiseen. Siksi tavoite ydinvoiman tasavertaisesta kohtelusta on tervetullut.

TVO jakaa myös valtioneuvoston ilmasto- ja energiastrategiassa esitetyn näkemyksen EU:n päästökaupasta ja sen kehittämisestä. Päästökauppa on ja sen tulee jatkossakin olla teollisuuden ja energiantuotannon kannalta keskeisin ohjauskeino. Se on teknologianeutraali ja huomioi niin ydinvoimalla kuin uusiutuvalla sähköllä tehdyt päästövähennykset. Se edistää siten tehokkaasti puhtaiden ratkaisujen käyttöönottoa.